

BÖDÖN MARKET

Trh spájajúci výrobcov a spotrebiteľov v meste Szeged.

Identifikačné údaje:

Meno: Renáta Hunyadi-Kardos, jediná majiteľka

Sídlo: župa Csongrád-Csanád, Szeged (Szeged Plaza, Kossuth Lajos blvd. 117.)

Rok založenia: 2013

Hlavné činnosti: predajné služby

Web / Facebook / Twitter: www.bodonpiac.hu

Trh Bődön založila Renáta Hunya-di-Kardos a už 8 rokov ho prevádzkuje ako jediná majiteľka. Na prvom ročníku v septembri 2013 sa zúčastnilo len 15 výrobcov a remeselníkov. V Szegede to bola prvá iniciatíva podobného charakteru, ktorá si našťastie našla svoje miesto a publikum a odvtedy funguje každý mesiac, v súčasnosti s príležitostnou účasťou 70-80 predajcov. Organizujú tiež príležitostné putovné "pop-up" trhy s približne 15 predajcami. Sortiment je zmesou pestrých, módných a tradičných výrobkov, kde si každý nájde niečo, čo sa mu páči.

Pôvodný nápad sa dá spojiť najmä s potravinami z dvora. Cieľom koncepcie bolo, aby čo najviac ľudí zažilo "nakupovanie na trhu" a pocit spojený s kvalitnými a miestnymi potravinami. Chceli podporiť myšlienku, že je dôležité vedieť, čo je na stole, odkiaľ to pochádza, ako a z čoho je to vyrobené a aké dôležité je dostať to cez krátky dodávateľský reťazec. Tento postoj nebol taký rozšírený, keď sa trh rodil.

"Bődön" je v podstate reinterpretáciou tradičného trhu, ktorý nie je len miestom nakupovania, ale funguje aj ako určitý komunitný priestor. Veľký dôraz kladú na svoje aktivity v sociálnych médiách, prostredníctvom ktorých sa môžu zamerať a osloviť publikum, ktoré tvoria ľudia uvedomujúci si svoje zdravie. V súčasnosti na rôznych platformách sociálnych médií oslovujú viac ako 23 000 ľudí, ktorí sa môžu stať potenciálnymi kupujúcimi. Ide o zákaznícku základňu, ktorej členovia neľutujú dať peniaze za kvalitné potraviny a uvedomujú si hodnotu, cenu remeselných výrobkov a výrobkov zo zadného dvora a sú ochotní za ne zaplatiť.

To všetko predstavuje pre zúčastnených predajcov istý príjem, pretože si z tohto okruhu zákazníkov môžu vybudovať serióznú základňu stálych zákazníkov. Tým, že sa predajcovia zaviazu k účasti na trhu "Bődön", si zabezpečia nepretržitú dodávku kvality, čo má za následok návrat zákazníkov. Predajcovia sú požiadaní, aby si stáli za svojimi výrobkami, aby reprezentovali to, čo majú na stole. Vďaka tomu je autentické, čo sa na trhu deje, čo im umožňuje prilákať kupujúcich. Tento spätný proces sa v priebehu rokov vyvinul do skutočnej spolupráce.

S pomocou trhu "Bődön" vyrástlo mnoho začínajúcich mikropodnikov, niekedy dokonca podnikov, ktoré živia niekoľko rodín, a medzi predajcami trhu "Bődön" sa nadviazalo mnoho spoluprác. Keď trh vznikol, bolo ťažké presvedčiť predajcov, že takáto iniciatíva môže byť úspešná, pretože v okolí Szegedu nebol žiadny podobný príklad. Výrobcov bolo treba "loviť spoločne". Skutočnosť, že na trhy prilákali veľa zákazníkov, nakoniec tento postoj zmenila, ale spočiatku sa prevádzkovanie trhu nevyplácalo. Ťažkosť spôsobilo aj rozširovanie: presťahovanie do Szeged Plaza v roku 2015 znamenalo viac priestoru, ale aj vyššie nájomné, a časom jedna osoba už nebola schopná vykonávať úlohy súvisiace s organizačnými úlohami, čo podnik finančne dodatočne zaťažilo.

Je ťažké určiť cenu, ktorá umožní riadne fungovanie trhu a zároveň bude dostupná pre všetkých účastníkov. Na odstránení tohto problému pracujú aj s odstupňovanými a príležitostne aj individuálnymi cenami.

Účastníci príležitostne platia účastnícky poplatok ("miestne peniaze") na financovanie prevádzky trhu. Je ťažké určiť cenu, ktorá umožní riadne fungovanie trhu a zároveň bude dostupná pre všetkých účastníkov. Aby sa tento problém odstránil, pracuje sa aj s pásmovou a príležitostne individuálnou cenotvorbou.

Trh funguje od septembra 2013. Spočiatku 1-krát mesačne: druhú nedeľu v mesiaci, od mája 2020 sa koná dvakrát mesačne: druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci. Spočiatku sa trh nachádzal na nádvorí vtedajšieho Rongy Pubu (Szeged, Kossuth Lajos blvd.). Prvé miesto sa v roku 2015 rozrástlo a novým miestom sa stalo Szeged Plaza. Okrem väčšej plochy bolo ďalšou obrovskou výhodou to, že produkty a predajcovia boli vďaka vnútornému prostrediu chránení pred nepriaznivým počasím. V októbri 2018 sa z trhoviska začal konať veľtrh Boba baby-mama, ktorý sa v súčasnosti koná každé 2-3 mesiace. Dovtedy sa konali príležitostné, tematické "detské" jarmoky. V novembri 2020 bol spustený internetový obchod s názvom Bödön Box (bodonbox.hu), v ktorom sa predávajú výrobky maďarských remeselníkov v tematických darčkových krabičkách, zatiaľ najmä pre domácich zákazníkov.

Na organizácii trhu pracujú 2 ľudia nepretržite a ďalší 2-3 ľudia pracujú príležitostne. Pred prijatím rozhodnutia sa vypočujú a zohľadnia názory predajcov na trhu, keďže sú medzi nimi skúsení predajcovia, na tento účel a na udržiavanie priameho kontaktu s výrobcami sa využívajú sociálne siete.

Majú približne 80 stálych predajcov vrátane tých, ktorí sa zaoberajú sezónnymi výrobkami. Okrem nich neustále prijímajú predajcov na niekoľko príležitostí alebo na sezónu. V súčasnosti spolupracujú s približne 150 partnermi, ktorí sa na trhu podieľajú rôznym spôsobom.

Rodinné podniky predstavujú jadro pre účastníkov trhu. Väčšinu predajného tímu tvoria prvovýrobcovia, drobní poľnohospodári, živnostníci a fyzické osoby s prideleným daňovým číslom. Niektorí pôsobia v rámci hospodárskych združení, najmä sociálnych družstiev. Spolupráca medzi trhom a predajcami znamená pomoc pri predaji; spotrebiteľom je dovolené predávať len domáce výrobky. Existujú príklady inej užšej spolupráce medzi výrobcami a predajcami prostredníctvom trhu. Poľnohospodári, výrobcovia oslovujú zákazníkov, ktorí sú už otvorení remeselným produktom, a priťahujú ich na trh. Preto je to pre predajcov mimoriadne účinný predajný kanál.

Cieľom je vytvoriť čo najširšiu ponuku výrobkov na trhu. V súčasnosti sú v ponuke tieto výrobky: mäsové výrobky, syrovo-mliečne výrobky, koláče, torty, pečivo, ovocie a zelenina, med a včelie produkty, cestoviny, vajcia, koreniny, jedlé oleje, čokoláda, víno, výrobky pre deti a mamičky, éterické oleje, mydlá a kozmetika, čistiacie a toaletné prípravky, kožené a textilné výrobky, ľudové remeslá, keramika, šperky, ozdoby a suveníry z rôznych materiálov.

Spoločenstvo je otvorené. Neustále prijíma nové žiadosti, ale podlieha veľmi prísnemu výberu potenciálnych účastníkov. Pozornosť venujú mnohým aspektom, ale najdôležitejší je kvalita a pôvod výrobku. Uprednostňujú miestnych poľnohospodárov a cenia si jedinečnosť. Keďže je pre nich dôležité diverzifikovať ponuku na trhu, obmedzujú počet predajcov na jednotlivé kategórie výrobkov a regulujú sortiment výrobkov podľa potrieb – niekedy aj trendov – aby na trh prilákali čo najviac zákazníkov. Okrem toho všetkého musia obchodníci samozrejme dodržiavať aj platné právne predpisy, musia mať potrebné licencie a ich výrobky musia pochádzať z overiteľne spoľahlivého zdroja. Ich počet je rôzny, ale každoročne sa k stálym účastníkom pridá minimálne 5 až 10 nových predajcov, ktorí si väčšinou svoje miesto na trhu nájdu veľmi ľahko – odborne aj ľudsky. Miera odchodu z trhu je podobná, ale väčšinou súvisí s ukončením činnosti podnikov. Našťastie, vďaka starostlivému výberu sú predajcovia odkázaní na odchod len veľmi zriedkavo. Vyskytli sa aj také príklady, ale takémuto rozhodnutiu vždy predchádza dôkladné zváženie.

Od iných trhov a jarmokov sa "Bödön" odlišuje tým, že sa pri ňom dbá na záujmy predajcov, rozhoduje sa spoločne a funguje ako spoločenstvo. Udržiavajú osobný vzťah s predajcami, čo občas znamená individuálne dohody alebo samostatné projekty. Pomáhajú im pri ich vystúpení a podporujú spoluprácu v rámci komunity.

Spustenie "Böba" (veľtrhy pre deti a matky) a "Bödön Box" (internetový obchod) sú ďalšie "nožičky" ktoré znamenajú finančnú stabilitu a pomáhajú trhu, komunite v ťažších časoch. Doteraz nevyužili možnosť externých pôžičiek, spolupráca je riadená z vlastných rezerv.

Najbližšie plány sú vytvoriť systém členstva, ktorý by zahŕňal ďalšie školenia pre členov, viac možností na vystúpenie a celkovo ešte hlbšiu a plodnejšiu spoluprácu. Ich dlhodobým plánom je obstaranie vlastného webu, zariadenia.

Fotky:

